

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej... K 84—
za pol leta " " " 42—
za četrt leta " " " 21—
za en mesec " " " 7—
Za naročnino celoletno K 95—
Sobotna izdaja:
za celo leto " " " K 15—
za inozemstvo " " " 20—

SLOVENE

===== Inserati: =====
Enostolpna petstvrsta (40 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
na enkrat . . . po K 1-20
Pri naročninah nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 50/9 mm K 4—
===== Poslano: =====
Enostolpna petstvrsta K 2—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po praznikih
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Kopirati se ne smejo; nepravilna pisma se ne
sprejemajo. Telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštna hrana,
Ljubljanske št. 650 na naročnino in št. 349 na oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7583.

Največja laž v zgodovini — bo mir v Parizu!

Brez nas sodijo in nas obsojajo!

Sedaj je še čas, da povemo svetu v zadnjem hipu svojo voljo do življenja, svobode in pravice!

Pridite vsi na

veliki shod,

ki bo

**v petek 13. junija ob pol 5. uri
popoldne na Kongresnem trgu
pred Deželnim dvorcem.**

Četverica mož v Parizu hoče razdeliti naš narod samovoljno med razne države, kakor jim vелеva njihova korist in dobiček.

Izrek mož — od katerih smo v svojem otroškem zaupanju pričakovali pravičnost — bo pljunek v obraz pravici in samoodločbi narodov!

Še dalje naj naš narod na Primorskem gospodarsko in politično robuje Italijanom. Še več! Še del slovenske Koroške in Kranjske naj dobi Italijan, da bo potolažen glad brezmejnega laškega imperijalizma! Še dalje naj hlapčuje koroški Slovenec Nemcu, da bo obvarovan in zagotovljen profit laškemu kapitalizmu. Še dalje naj bi našega slovenskega kmeta v Prekmurju ropale mažarske tolpe, ker tako vелеvajo gospodarske koristi ententnih kapitalistov!

Storite, kar hočete! Povemo vam pa, mo-gočni gospodje:

Danes še strahujete svet s krivico, jutri že vas potlači v nič zmagojoča pravica zatiranih narodov!

Hočemo svojo pravico in nič drugega! Če nam je ne daste, gorje vam!

Naš narod bo s svojo pravico ostal in živel, ko bo vas z vašo krivico vred vihar že davno pometel!

Jugoslovansko ljudstvo! Prihiti danes popoldne na Kongresni trg manifestirat za svojo pošteno pravico! Nam gre za gospodarsko in narodno življenje!

Pripravljalni odbor.

Dr. L. R.:

Irredenta.

Jugoslovansko ljudstvo pošilja v Pariz svoj zadnji klic: Dajte nam pravičen mir! V zadnji uri se obračamo tudi mi Slovenci na mirovno konferenco s prošnjo, naj nas oni, ki odločajo za sedaj usodo narodov, ne obsodijo na smrt.

Da bi izpolnitev zahtev imperialistične Italije, naj se ji izroči Goriška, Trst, Istra in del Kranjske, pomenila za četrtino celokupnega slovenskega naroda, ki biva v teh krajih, narodno in gospodarsko smrt, se je že nešteto krat poudarjalo. Zakaj jasno je, da bi Italija te pokrajine kolonizirala s svojimi ljudmi iz tistega neizčrpnega rezervarja, ki je pošiljal zadnja desetletja italijanski živelj neprestano v vse dele sveta. Iz šol, iz cerkve, iz uradov bi pregnali slovenski jezik po preizkušenih metodah, kakor v beneški Sloveniji. Naš slovenski človek bi bil primoran se izseljevati, dočim bi zavzel njegovo mesto italijanski element. Generacija, ki bi prišla za sedanjjo, bi ne bila več slovenska.

A ne samo avtohtono slovensko ljudstvo bi bilo v teh pokrajinah obsojeno na smrt, če jih v Parizu prisodijo Italiji, ampak cel jugoslovanski narod v naši kraljevini bi bil tako zazidan in zabarikadiran, da bi gospodarski samo vegetiral, če nas konferenca odreže od Adrije.

Italija se nas boji, odkar smo se združili v novo državo. Zato nam izkuša vzeti tem več zemlje ob morju, zato nam vsiljuje famozno rešitev reškega vprašanja s samostojno državo, zato je sklenila konkubinat z Nemško Avstrijo. Italija ve, da je Jugoslavija od narave preskrbljena z vsem od kruha do škatlje sardin, od polena do premoga, od platnene srajce do volnene suknje. Ko se naša industrija razvije, živimo res lahko sami od sebe, toliko imamo, hvala Bogu.

Zato nam hoče Italija zapreti pot v svet, na morje. Skozi naš teritorij naj gredo prometne zveze med Trstom in Reko na eni strani in Nemško Avstrijo, Čehoslovasko, Ogrsko na drugi. Mi naj samo gledamo in bomo zadovoljni, da živimo življenje primitivnega naroda. Da bi nam pa sploh ne prišla misel na poti čez morje, zavzame Italija še Zader in Šibenik ter vse otoke, ki dominirajo nad Dalmacijo. Jugoslovanske ladjice pa naj veslajo po obrežnih vodah in naj pristajajo v lukah, kjer jih vsak hip lahko burja odnese.

Ta načrt gospodarskega uničenja Jugoslavije je lep, a nosi znak italijanske navivnosti, s katero presojajo sebe in druge.

Lahi so pozabili pri tem svojem gospodarskem programu na nacionalni moment. Če bi v ozemlju, ki ga reklamirajo zase, živel kompaktno italijansko ljudstvo, bi bil njihov gospodarski program izvedljiv, razumljiv in upravičen. Da pa žive razen v Trstu in sporadičnih gnezdih ob istrski, hrvaški in dalmatinski obali na vsem tem teritoriju izključno le Slovenci in Hrvati in da je tudi laški živelj povsod s temi pomešan — tega niti oni več ne zanikajo, ko so nas po devetih mesecih okupacije spoznali.

Narodi se s silo ne morejo ubiti. Tudi naš slovenski narod se ne bo brez odpora dal usmrtiti od Italije, čeprav ji da pariška konferenca ob sklepu miru bodalo v roke.

Ne verujem še sicer v kljub vsemu, da hoče ententa izročiti naše izključno slovenske in hrvaške obmorske pokrajine Italiji. A vendar je mogoče, da bomo s stisnjenimi pestmi dočakali črni dan, ko izavimo, da so Gorica, Trst in Istra za nas izgubljeni. In morda bo združeni imperijalizem s silo spravil naše zastopnike do tega, da bodo morali podpisati ta mir, ki ne bo mir.

A tudi tedaj ne bomo obupali. Nekaj drugega je, če mi zahtevamo zase Maribor, Celovec in Beljak, kjer žive res tudi Nemci. Toda ti so umetno vcepljeni tuj element v naš narodni organizem, ki je segal nekoč do pustiškega polja na Tirolskem in do Dunajskega Novogamesta. To napram nemškemu narodu ni nikaka krivda in bodo Nemci tudi prišli do spoznanja, da se imajo za te žrtve zahvaliti le bedasti germanizatorični politiki bivše Avstrije.

Vse drugačen je naš položaj proti Italiji. Ona nam hoče ugrabiti zemljo, na kateri se je ohranil naš narod že nad tisočletje ne z umetno politiko, ampak po naravnih zakonih vključ vsem italijanskim in germanskim silam.

Vsled tega bo izguba teh naših pokrajin v našem narodu vse nekaj drugega kakor izguba germanizatoričnih žarišč v nemškem ljudstvu, izguba bo pri celem jugoslovanskem narodu — irredento.

Če nam da pariška konferenca krivičen mir, bo ta dokument kos papirja, ki tem prej sprhni, čim krvavejši bo.

Ne varamo se, če ne pričakujemo od združenega imperijalizma in kapitalizma v Parizu nič dobrega. A vendar kličemo še enkrat: Dajte nam pravičen mir!

Tak pravičen mir bi bil tudi v interesu Italije same. Zakaj pride čas, ko bo tudi imperijalizem padel, ki snuje zdaj zveze samo »velikih« narodov. Pride čas, ko bodo veliki in mali narodi, ki jih sedaj v Parizu ne marajo poslušati, vstali in zahtevali pravičnega miru.

In takrat bo nam Jugoslovonom in posebno nam Slovencem stališče proti Italiji jasno brez vseh paktov v znamenju — irredente.

Delauski tabor.

SPORED:

prireditve ob praznovanju petindvajsetletnice slov. krščansko-socialnega delavstva 14. in 15. junija 1919.

SOBOTA 14. ROŽNIKA 1919.

je namenjena spominu rajnih somišljenikov, posebno dr. Kreku. V ta namen bo

ob 6. uri zjutraj sv. maša za vse rajne člane in za očeta, rajnega dr. Kreka v župni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani. Sv. mašo daruje član nadzorstva J. S. Z. gosp. župnik Barle; na koru poje pevski zbor »Ljubljane«.

Ob 6. uri zvečer poklonitev na grobu dr. Kreka na pokopališču pri Sv. Križu, kjer se zberejo vsi zastopniki društev in korporacij. — Orli tvorijo častno stražo. Govor, petje, molitev.

Zvečer ob 1/2 9. uri v »Ljudskem domu«

SLAVNOSTNA PREDSTAVA.

»Ljudski oder« vprizori Ksaver Meškovo trodejanko: »Na smrt obsojeni!« Vstopnice se dobijo od danes naprej v pisarni Jugoslovanske Strokovne Zveze (Jugoslovanska tiskarna, II. nadstropje) od 8. do 12. ure popoldne in od 1. do 6. ure popoldne ter od 6. do 8. ure zvečer v pisarni Ljudskega odra v Ljudskem domu.

NEDELJA 15. ROŽNIKA 1919.

Vse se vrši na Šmarni gori in pri Žibertu pod Šmarno goro. Skupine in posetniki prihajajo posamezno. Pričetek za vse ob pol 9. uri zjutraj s slovesnim cerkvenim opravilom. Ob 10. uri L. slovesni ljudski tabor pred cerkvijo. Nastopijo razni govorniki; med drugimi sta povabljeni ministra Jože Gostinčar in dr. Anton Korošec.

Po končanem taboru izvanredni občni zbor Jugoslovanske Strokovne Zveze v mežnariji, I. nadstropje.

Popoldne ob 1/2 2. uri pričetek II. slavnostnega ljudskega tabora pri Žibertu pod Goro in vmes ljudska zabava, kjer je preskrbljeno za godbo, petje, šaljivo pošto itd.

Zvečer odhod v št. Vid k posameznim vlakom.

Opomba: Jesti naj prinese vsak kolikor mogoče seboj, da ne bo nepotrebnih izdatkov. Na izkaz o istovetnosti se opozarja. Na vseh prireditvah se bo razprodajala slavnostna številka »Naše Moči« in razglednice s sliko dr. Kreka in Gostinčarja. Kakor zavedni člani bodite ne te majhne izdatke pripravljani.

Slavnost poseti približno 50 članov z zastavo iz Hrvaškega, Orli, vsa krščansko-socialna politična in izobraževalna

društva, »Ljudski oder«, Pevska Zveza »Ljubljana«, akademiki, starešinstvo, »Sveta vojska«, godba, tamburaši itd. itd.

Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

Skupine! Pozor! Članil

Jugoslovanska Strokovna Zveza izda o priliki srebrnega delavskega jubileja

SLAVNOSTNI SPIS

ob petindvajsetletnici slov. kršč. socialnega gibanja.

Zaradi tiskarniških težkoč stane izvod slavnostnega spisa 2 K, ne pa 1 K, kakor se je poročalo.

Poleg tega izda še razglednice z dr. Krekovo in Gostinčarjevo sliko.

Naročite slavnostni spis nemudoma, ker povpraševanje po njem je zelo veliko.

Gorenjci! Pozor!

Državna železnica nam ni dovolila za udeležence delavskega tabora na Šmarni gori posebnega vlaka z utemeljitvijo, da v tem času nikakor ne more postreči z posebnim vlakom. Znižanih cen za vožnjo tudi ne more dovoliti. To na znanje vsem udeležencem, skupinam in društvom z Gorenjske. Ne zanašajte se na nobene legitimacije. Vkljub vsem oviram in zaprekam pridite vseeno vsi k našemu delavskemu slavlju.

Vstopnice za slavnostno delavsko predstavo v soboto, dne 14. t. m. »Na smrt obsojeni«, spisal Ksaver Meško, ki se prične točno ob pol deveti uri zvečer v Ljudskem domu, se dobe v predprodaji pri Jugoslovanski Strokovni Zvezi v Jugoslovanski tiskarni, II. nadstropje levo, od 8. do 12. ure dop. in od 1. do 3. ure popoldne, v pisarni Ljudskega odra, Ljudski dom, I. nadstropje, od 6. do 8. ure zvečer ter v soboto na dan predstave eno uro pred začetkom. Nabavite si vstopnice takoj. Nobenega delavca in delavskega prijatelja ne sme manjkati pri tej predstavi.

Proti razkosanju naše zemlje.

LDU. Deželna vlada za Slovenijo je prejela nadaljne proteste proti nameram pariške konference, ki hoče razkosati naše jugoslovansko ozemlje, in sicer od občinskega zastopa mesta Lož, občinskega zastopa v Predtrgu, krajevne organizacije JDS, v Boh. Bistrici, od županstva, gasilnega društva, krajevne skupine JDS, Sokola in Orla v Trbovljah, od podružnice Kmetijske družbe v Vučji vasi, od županstva v Poljanah, od Slovenske kmetijske zveze za Laški okraj, od občinskih odborov v Gradiški in Dobrenji, krajevne organizacije JDS, v Rajhenburgu, mariborske okrajne organizacije JDS, v katerih se protestira proti krivicam, ki jih nam namestava prizadeti pariška konferenca, zahteva pravično ureditev naših mej, združenje vseh Slovencev v kraljevini SHS in uveljavljanje Wilsonovih načel o samoodločbi narodov.

Vodstvo Jugoslovanske Kmetijske Zveze je v svoji seji z dne 9. junija sklenilo

nastopno resolucijo: V trdnem prepričanju, da je na naši strani pravica in resnica, povzdiguje v zadnjem trenutku z vso resnostjo svoj glas in zahtevamo brezpogojno, da ima pripadati jugoslovanski državi vse ozemlje in vsi otoki, koder prebiva v strnjanih masah troimenski narod Slovencev, Hrvatov in Srbov in izjavljamo, da ne bomo nikdar priznali miru, ki bi delal splošno sprejetemu načelu o samoodločbi narodov nasilje in bi raztrgal naš narod v razne države. Naši mirovni delegaciji popolnoma zaupamo v trdnem prepričanju, da bo napela vse sile, da prepreči vsak nasilen mir. — Enake izjave so sklenili: Zaupniki Kmetijske Zveze v Makolah, Kmetiska Zveza v Št. Vidu pri Zatičini, Čestnice, Dob. Temenico, Bukovico, Veliki Gaber, Praproče, Steh. vas, Zagorico, Podboršt, Radohova vas, Velike Pece, Gorenja vas in Muljava, nadalje Kmetiska Zveza v Šmartnem pri Litiji, Kmetiska Zveza v Lešah pri Brezjah, Kmetiska Zveza v Zagorju ob Savi, Kmetiska Zveza v Št. Jurju ob južni železnici, Kmetiska Zveza v Trbovljah, Lovski klub v Bohinjski Bistrici, Jugoslovanska Strokovna Zveza v Ljubljani, jeseniško okrožje skupin Jugoslovanske Strokovne Zveze, Jesenice, Kamna Gorica in Kropa, Skupina Jugoslovanske Strokovne Zveze v Zagorju ob Savi, skupina Jugoslovanske Strokovne Zveze v Trbovljah, delavci občine Sorice.

Proti nasilnemu razkosanju slovenskega naroda so nadalje protestirale še nastopne občine: Marija Gradec pri Laškem trgu, Železniki, Frankolovo, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Šmihel-Stopiče, Žužemberk, Kamnik, Št. Jurij ob južni železnici, Struše, Tržič, Trojane, Radovljica, Št. Janž na Dravskem polju, Mirna, Bohinjska Bistrica, Ribno, Šmartno pri Litiji, Medvode, Naklo, Dobrič, Rateče, Sv. Ana pri Makolah, Dešno, Stopno, Pečke, Stantenbreg, Jelovec, Makole, Modraž, Studence, Brezje, Hrastovec, Pekel, Videm pri Kočevju, Podgora, Breznica, na Gorenjskem, Ribno, Studenec-Ig, Stari trg pri Ložu.

Protestne resolucije so se sprejele na shodih: Na Dovjem, v Slovenjem Gradcu, v Zalem logu, v Hočah pri Mariboru, v Stični na Dolenjskem, v Kranju, v Smledniku, v Poljanah nad škofjo Loko, v Mengšu; nadalje krajevni odbor V. L. S. v Gorjah, krajevni organizaciji JDS, za Kamnik in okolico.

Država SHS.

Prvi češki poslanik v Belgradu.

LDU. Belgrad, 11. junija. Prvi poslanik čehoslovaške republike na našem dvoru, gospod Kalina, je izročil danes ob 11. uri dopoldne svoje poverilnice prestolonasledniku Aleksandru. Navzoči so bili od ministrstva za zunanje stvari pomočnik ministra G. Gavrilovič, izredni poslanik; od dvora — šef dvorne pisarne G. Balugžič; izredni poslanik in polnomočni minister v Atenah, poveljnik kraljeve garde polkovnik Živkovič, zastopnik prvega adjutanta generalštabni polkovnik Trifunovič, dvorni maršal polkovnik Damjanovič in ostali častniki kraljevega dvora. Tekom svečane avdienco so bili izmenjani zelo prisrčni govori. G. poslanik je bil sprejet z vsemi častmi, ki pripadajo njegovemu visokemu činu.

Agrarna reforma.

LDU. Belgrad, 12. junija. Dne 17., 18. in 19. junija se bodo posvetovali interesi in strokovnjaki pod predsedstvom ministra za agrarno reformo o zakonskem načrtu glede nameravane ureditve agrarnih odnosov, o katerem bo v kratkem razpravljalo tudi narodno predstavništvo. Kot podlaga anketi bodo služile predhodne odredbe ministrskega sveta za pripravo agrarne reforme z dne 25. februarja. Pričetek posvetovanja bo 17. junija ob 16. Prostor posvetovanja se bo še naknadno naznanil. Predvsem je povabljen k posvetovanju glavna Zveza kmetijskih zadrug kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki bo imela svoj kongres zastopnikov iz vse države nekoliko dni prej. Pozvani so brzojavno mnogostrokovnjaki, zastopništva interesiranih skupin iz vse države, zastopniki malih poljedelcev, srednjih in velikih posesti, zasebnih in cerkvenih. Pri sklicanju ankete vodi ministra misel, da se zakonski načrt o agrarni reformi ne sme prej predložiti narodnemu predstavništvu, predno se ne zaslisi mnenja vseh interesiranih skupin.

Iz Dalmacije.

LDU. Šibenik, 11. junija. Čudni pojmi vladajo v italijanskih krogih o narodni zavesti in značaju posameznikov. Ker se v italijansko realno gimnazijo niso vpisali drugi učenci razen otrok italijanskih obitelji, so pozvali že dvakrat stariše jugoslovanskih otrok na prijateljski sestanek baje iz ljubezni za njihovo bodočnost. Tej skrbi italijanskih prijateljev se stariši niso odzvali in so zaradi tega dobili naslov barbarov in nasprotnikov kulture ter vzgoje. Toda Italijani tolčejo sami sebe po prstih. Navajamo samo nekaj primerov groznega protipedagoškega postopanja italijanašev proti naši mali deci. V Slivnu je za občinskega komisarja neki zadrski italijanaš, geometer Iginč-Marinkovič, ki je dal strog nalog učitelju, da morajo vsi otroci nositi na prsih italijansko kokardo. Ako bi se kak otrok drznil, kokardo odstraniti, se mora takoj nemudoma kaznovati s šibo. Odrejeno je tudi, da morajo te kokarde nositi tudi izven šole in jih jim stariši ne smejo odvzeti niti doma, ker jih v nasprotnem primeru pusti despot Marinkovič aretirati, nakar jih v občinskih zaporih karabinjeri pretepejo in drže po več ur zaprte. V Rogoznici je učitelj neki pravnik, Albanec Krstič, ki zahteva od otrok, da se izjavljajo v šoli za Italijane. Ako tega ne store, jih nečloveško tepe s palico po glavi. Tukaj sta bila aretirana naš stari rodoljub Pavel Rosa in sin njegov.

LDU. Zader, 11. junija. (DDU.) Veliko senzacijo je vzbudila aretacija italijanaša in znanega iredentista dr. Božiča, ki so ga že odpeljali v Italijo. Vzrok aretaciji je bil ameriški častnik, ki se je sešel z našimi ljudmi v Zadru in izrazil željo, priti v stik tudi s kakim Italijanom. Naši so ga poslali k dr. Božiču. Ko je častnik došel k njemu, se je dr. Božič začudil in osorno odgovoril, da je za Italijo, ker je Italijan. Častnik mu je rekel, da to ve, vendar bi pa rad od njega slišal, kaj misli o teh pokrajinah. Dr. Božič mu je baje odgovoril, da je prebivalstvo, kar se tiče mesta, na polovico italijansko, toda okolica je popolnoma jugoslovanska. Na opazko častnikovo, kako je mogoče, da je občina kljub temu že 20 let v rokah Italijanov, je baje

minsko ploščo na svoje stroške oskrbel še spominsko ploščo v rojstni Lenčkovih hiši v Vrbi, kakor tudi dvema sestrama pesnika Prešerna nagrobni spomenik, ki se je vzdal na cerkveni zid podružnice na Blejski Dobravi, kjer sta rajnici pokopani.)

Govornik je sklenil zanimivi in poučni govor z željo, naj bi spomin na velike prednike dvigal naše ljudstvo na skrbno vzgojo otrok, da bi Breznica tudi vnaprej svetu mogla dati svojim predhodnikom vsaj podobnih naslednikov.

Po govoru se je zbrana družba podala najprej pred Muhovčovo hišo, kjer je sedanj gospodar Matej Svetina odkril spominsko ploščo Prešernove matere, svoje pratete, njegova hčerka Anica pa je z nagovorom pozdravila udeležnike slavnosti ter podala svojem stricu, profesorju dr. Ivanu Svetini, ki je spominsko ploščo oskrbel šopek svežih cvetlic. Ko je zbor breznjskih pevcev pod vodstvom organistinje Franjice Mežek odpel primerno nemico, smo šli pred Ovsenjakovo hišo, kjer se je odkrila spominska plošča Matije Čopa. Deklica Regina Kržišnik je govorila Prešernov »Napis na grobu Čopovem« ter podala cvetlični šopek darovalatelju spominske plošče mons. Tomu Zupanu. Tudi tu so pevci zapeli. Potem se je začela prosta zabava na vrtu »Svetinove gostilne«. Prav dobro izvežbani pevski zbor je pridno prepeval. Srečolov je prinesel koroškim beguncem 337.40 K. Nekateri gostje so po srečolovu kmalu odšli. Drugi so vztrajali do 9. (21.) ure. Pred odhodom so pevci priredili podoknico mons. T. Zupanu ki je bil ta večer gost profesorja Svetine. S tem se je lepo uspela slavnost zaključila.

dr. Božič odgovoril, da je to plod avstrijskega sistema in delo italijanskega denarja. V sled tega je bil pozvan dr. Božič k podadmiralu Millu v avdienco. Pri tem sestanku je bržkone došlo do neugodnega spora, čegar posledica je bila internacija Božičeva. V Veli Luki je bil aretirani gimnazijski profesor Lovričević iz Zadra, ki je spremljal svojo obitelj iz Zadra. Imel je dovoljenje, da potuje v Velo Luko, a je bil po brzojavnem naročilu informacijskega urada za okupirano ozemlje aretirani. Ta urad je razposlal svoje volune tudi v nezasedeno ozemlje, a so nekaterim že na sledu.

Mirovni posvet.

Svet četverice in peterice.

LDU. Lyon, 11. junija. (Brezlično.) Svet četverice, ki se je sestel dopoldne in popoldne k sejam, ima sedaj izvzemši poročilo o gospodarskih vprašanjih, v svojih rokah vse odgovore in sklepe strokovnih komisij, katerim so bila izročena razna poglavja nemških protipredlogov v proučevanje. Komisija za mejo med Nemčijo in Poljsko, kateri načeljuje general Lerond, je imela danes zjutraj svojo zadnjo sejo. Njeni sklepi so bili izročeni popoldne članom četverice. Domneva se, da bodo zavezniški sporočili svoj odgovor grofu Brockdorff-Rantzauju v petek, dne 13. t. m.

LDU. Lyon, 11. junija. (Brezlično.) Svet peterice zunanjih ministrov, in sicer Lansing, Balfour, Pichon, Sonnino in Makino (Japonsko), katerim sta se pridružila tudi Tardieu in Cambon, se je v sredo zjutraj pečal z določitvijo ogrskih mej. Pri posvetovanju sta bila navzoča tudi romunski in čehoslovaški ministrski predsednik ter čehoslovaški minister Beneš.

LDU. Lyon, 11. junija. (Brezlično.) Svet četverice je pozval Belo Kuna, naj ustavi svoje sovražnosti proti čehoslovaški. Na ta poziv je Bela Kun odgovoril, da je pripravljen, prenehati z vojnimi operacijami, vendar pa stavlja za to razne pogoje, o katerih bo svet četverice danes popoldne razpravljala.

LDU. Lyon, 11. junija. (Brezlično.) Komisija za obnovo in finančna vprašanja je imela v sredo sejo in razpravljala o postavkah, ki se bodo sprejele v mirovno pogodbo z Bolgarsko.

LDU. Lyon, 11. junija. (Brezlično.) V sredo dopoldne je bilo v Trianonski palači med Nemci in ententnimi zastopniki posvetovanje finančnega značaja.

Amerikanci se vračajo.

LDU. Lyon, 11. junija. (Brezlično.) Iz Bresta se poroča: Parnik »America« je odplul v torek zvečer iz Bresta v Ameriko. Na krovu je 10.000 ameriških vojakov. Na večjem številu vojnih ladij in transportnih parnikov, ki se nahajajo v brestovskem pristanišču bo tekom meseca junija odpremljenih skupno 200.000 mož v Ameriko.

Politične novice.

Učimo se! Pravijo, da dela čista vest dobro spanje. Če sklepamo obratno, se ne samo zdi, ampak jasno vidi, da četvorica ali vsaj dva v četvorici nimata čiste vesti. Anglija je dosegla v Evropi in tudi drugod vse, kar je hotela, Amerika si je osvojila evropski trg, pripravila se neopaženo na bodoči obračun z Japonsko in danes ali jutri bo rekla v Parizu: »Z Bogom, pa dobro se imejte!« Tako bosta ostali v Evropi pravzaprav samo Italija in Francija, ki si bosta morali sami varovati svojo pridobljeno in — prigolufano posest. In tukaj se jasno vidi, kako cenijo gospodje sami svojo »pravico«, saj zahtevajo porušene sovražnih trdnjav — svojih seveda — zahtevajo strateške meje, kar vse ne bi bilo potrebno, če bi se uravnala vprašanja »po pravičnosti«, katere se kar ne morejo naceriti. In neopaženo je že tu tudi tretji zaveznik, Romunija, »latinska sestra«, o kateri se ve kar naenkrat, da bo dobila vse, kar bo hotela — in apetit navidezno ni majhen! Ne bilo bi nič čudnega, če bi nam sporočili brzojav, da so se izpolnile tudi vse besede Gežova, ki je še pred nedavnim rekel, da se bodo dvigali spomeniki Viljema II. po celi Bolgariji in zatemnjevali spomenik Carja-osvoboditelja. In potem je tu še Bela Kun. Pa dostil Kar je kdo ukradel, hoče tudi obdržati, obdržati z vsakim sredstvom, samo da je izdatno. To je za nas mig s kolom. Na Džingiskana se ne da iti z evangelijem in na apase z glacé-rokavicami. Vse naše besede ne bodo dosti zalegle, oglejmo se po učinkovitejših sredstvih in pripravljajmo se, izgovarjati se ne moremo, da ne bi imeli dobrih vzgledov. P. P.

Kritični notranji položaj Italije. O sestanku Orlanda z ministrskim podpredsednikom Colosinom na francosko italijanski meji poroča posebni dopisnik lista »Giornale d'Italia«, da se nikdo od udeležencev sestanka napram časnika ne hotel izraziti o vzroku sestanka. Ko je dopisnik vprašal Colosima o mednarodnem položaju, se je ta hitro poslovil in rekel:

LISTEK.

Odkritje dveh spominskih plošč.

Binkoštni ponedeljek popoldne sta se odkrili v Žirovnici dve spominski plošči: 1. materi pesnika Prešerna, Mariji Prešeren, rojeni Svetina; 2. Matiju Čopu. Udeležba pri slavnosti je bila mnogoštevilna. Celo naš vrli, Mohorjanom dobro znani slovenski zgodovinar, g. kanonik Josip Gruden, se je pripeljal iz Ljubljane, dasi še ni popolnoma zdrav. Upamo, da ga je izlet v sveži gorenjski zrak telesno in duševno okrepil.

Slavnost se je pričela z govorom mons. Tom. Zupana. Še vedno krepki in mladostno živahni gospod govornik nam je podal lep kos domače zgodovine iz bogatega zaklada, ki ga je zbral v teku mnogih let deloma iz poročil starih ljudi, deloma iz številnih župnijskih matic, ki jih je pregledal.

Govoril je najprej o Prešernovi materi, ki se je rodila 5. 1774 pri Muhovcu v Žirovnici. Bila je najstarejša izmed desetih otrok Jakoba Svetine in Jere Muhovec. Jakob Svetina se je 7. julija 1773 iz Bodešča priženil na Muhovčevino. Tako je prišlo v Muhovčovo rodovino ime Svetina, hišno ime pri Muhovcu je ostalo. Jera Muhovec (omožena Svetina) je imela tri brate-duhovnike, pesnikova mati Marija torej tri strice duhovskega stanu. Ti so bili: 1. Tomo Muhovec roj. 1. 12. 1734, frančiškan, p. Aleš; 2. Anton Muhovec roj. 14. 1. 1746, župnik v Zasipih; 3. Blaž Muhovec, roj.

15. 1. 1748, dekna v Gorjah. Govornik je popisoval delovanje pesnikove matere na novem domu: pri Ribiču v Vrbi. Poudarjal je visoko znanje slovenske žene in svetost materinega poklica. Mati je prva in najvažnejša vzgojiteljica svojih otrok.

O Matiju Čopu je podal kratek živopis. Povedal je, kako si je po raznih mestih in iz mnogih knjig z neumorno pridnostjo pridobil visoko učenost in zlasti znanje skoraj vseh evropskih jezikov. S svojo resnostjo je tudi blagodejno vplival na tri leta mlajšega rojaka in prijatelja, pesnika Prešerna.

Poleg imenovanih slavljencev se je monsignor v svojem govoru spominjal še drugih znamenitih že umrlih rojakov iz nekdane rodinske, sedaj breznjske župnije. V Mostah se je rodil pri Žagarju znani profesor fizike Ivan Kršnik, ki bi tudi zaslužil spominsko ploščo, ne toliko, zaradi učenosti, ampak zlasti zaradi velikega vzgojnega vpliva na mnogoštevilne učence, ki jih je natančno poznal ter z dobrim svetom mnogim pomagal pri zbiranju stanu. Na Selu je omenjal dekana Antona Mežnarca, na Breznici znamenitega čebelarja Janša, ki ima tudi že svojo spominsko ploščo, v Doslovicah Luka Knaflija, ki je zapustil na Dunaju velike ustanove za visokošolce iz Kranjske. Velika naloga naše vlade je, dobiti te ustanove od Nemške Avstrije in jih ohraniti za Slovenijo. Vrba nam je dala poleg pesnika Prešerna škofa Ivana Zlatoustega Pogačarja, ki se mu je leta 1912 postavil krašen spomenik v župni cerkvi na Breznici. (Sedaj mu je govornik Tomo Zupan, njegov veliki častilec in hvaležni sojenec, obenem s Čopovo spo-

»Tečem na vlak: samo še par minut...« ter je odšel. Dopisnik pravi nadalje, da je zvedel, da Orlando iz Pariza ni imel nič posebnega poročati, ker se položaj zadnji čas ni spremenil. Tem več pa je poročal Colosimo Orlando o notranjem položaju Italije, ki povzroča vsled številnih stavk in vedno živahnih agitacij, katerih izvora ne poznajo, italijanskim mogočnejšem vedno večje skrbi.

— Tudi italijanski učitelji bodo stavkali. »Giornale d'Italia« poroča, da je italijanska zveza učiteljev sklenila, da stopijo učitelji cele Italije v stavko, ako vlada ne ugodí njihovim zahtevam. — Stavka tovarniških delavcev v Neaplju se nadaljuje in se ji pridružujejo tudi drugi delavski sloji, med njimi natakariji in uslužbenci cestne železnice.

— Italija in madžarski boljševiki. Italijansko časopisje prinaša vest, da so madžarski boljševiki zavzeli Vratislavo. Povodom te vesti prinašajo komentarje, v katerih izražajo svojo solidarnost z Madžari proti Čehom in proti zavezniškim načrtom na Ogrskem. Posebno zanimiv je komentar, ki ga prinaša bolonjski »Resto del Carlino«, ki se glasi: »Vest je zelo velike važnosti, ker dokazuje, da je vlada madžarskih boljševikov znala organizirati zelo močno vojsko. Kljub temu, da je Čehov v Bratislavi samo 20 odstotkov, se jim je vendar posrečilo, da jim je mirovna konferenca priznala to mesto. Oni so ga zahtevali, ker leži ob Donavi in veže Madžarsko z Nemško Avstrijo. Glavni vzrok pa je ta, da znači češka Bratislava začetek koridorja med Čehoslovaki in Jugoslovani in ustvaritev nove Avstrije slovenskega značaja. Obžalovati moramo, da se je še pred tednom nahajal italijanski general Piccione v Bratislavi, kar bi moglo pomeniti, da daje Italija s tem svojo sankcijo tej izurpaciji. Sreča naša pa je, da se za časa bojev med Čehi in Madžari tam ni nahajala naša uniforma. Politika Pariza na Madžarskem propada in se ruši na vseh straneh, Italija se mora zadržati nasproti Madžarom popolnoma nepristransko in se ne sme udeležiti pri tozadevnih odločitvah v Parizu. Navzočnost princa Borghese v Budimpešti nam daje povod verovati, da Italija dela v tem smislu.« — Nadalje pravi list, da so madžarski boljševiki s tem, da so pregnali sovražne vojske, izpolnili dolžnost, katero so prevzeli kot nasledniki Karolyija. — Daleč so prišli Italijani s svojo hinavščino! Toliko je že tiči v njih, da je niti skrivati več ne morejo!

Dnevne novice.

— Primorci in Notranjci Pariz nas hoče ubiti! Odvzeti nam hočejo, kar je našega in dati lačnim tujcem. Ne pustimo tega! Vsi bratje nam pomagajo, pomagajmo si v prvi vrsti sami. Vsi kot en mož na protestni shod. Zbiramo se ob 16. uri pred Prešernom. Vsi, vsi pridite! — Tržaška mladina.

— Apostolstvo sv. Cirila in Metoda naznanja župnim uradom in pospeševateljem, da razpošilja knjigovoznika K. T. D. letno poročilo in III. izdajo knjižice: »Sv. Ciril in Metod«. Ker položnic še nismo mogli priložiti, naj se darovi pošiljajo po nakaznicah.

— Podružnica »Slomškove zveze« za litijski okraj priredi zborovanje dne 18. junija ob 3. uri popoldne v litijski šoli. Predaval bo nadučitelj Fort. Lužar o Kraljeviču Marku v srbskih narodnih pesmih.

— Iz Zavrča. Tukaj je po dolgi in zelo mučni bolezni v 38. letu svoje starosti, dne 7. junija, preminula gospa Marija Troha. Pogreb se je vršil ob ogromni udeležbi občinstva dne 9. junija. Naj v miru počiva!

— Razglas. Po sklepu »Internationale Liquidierungskommission« se mora z dnem 28. februarjem 1919 vpokojiti vse gažiste bivše avstro-ogrske vojsne mornarice, inkluзивno gažiste brez čina. Izvzeti so samo oni, kateri so že prevzeti v državno službo ene na novo nastalih držav. Ker potemtakem »Liquidierendes Kriegsministerium« Marinesektion« od 1. marca počeni ne izplačuje več aktivitetnih pristojbin, je le v lastno korist vseh gažistov, oziroma gažistov brez čina bivše avstro-ogrske vojsne mornarice, ako prijavijo v prošnji na »Liqu. Kr. Min.-Marinesektion« vse morebitno še potrebne podatke za odmerjenje pokojninskih dohodkov. Za tozadevne prošnje so na razpolago tiskovine, katere se dobivajo pri »Liqu. Kr. Min.-Marinesektion«, pri »Likvidaturi ratne mornarice za mirovine u Zagrebu, Rudolfova vojažna« in pa pri podpisnem uradu. Oni gažisti bivše mornarice, kateri so že prevzeti v državno službo ene na novo nastalih držav in katerih se vsled tega sedaj ne more upoštevati za vpokojitev, morajo vpsolati »Liquidierendes Kr. Min.-Marinesektion« službeno potrdilo, da so od države nameščeni. Prošnje in potrdila morajo dospeti najkasneje do 30. junija »likvidaturi ratne mornarice za mirovine u Zagrebu«, katera jih bode potem skupno poslala na Dunaj. Prošnje in potrdila za gažiste (gažiste brez čina) iz Slovenije sprejema v svrhu nadalj-

ne odpreme podpisani urad, ako se vpošljejo do najkasneje 25. junija 1919. — Evidenčni in informativni urad za mornarico, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

— O čekovnem prometu. Ako želi lastnik čekovnega računa, da izplača blagajna čekovnega urada v Ljubljani komu takoj znesek v gotovini, izpolni ček in ga izroči tej osebi. Ta nese ček v blagajno poštnege čeka urada v Ljubljani, kjer se ji takoj izplača nakazani znesek. Tak ček se imenuje blagajniški ček in mora biti tako le izpolnjen: Kraj, datum, mesec in leto, znesek v številkah in besedah, to se izpolni kakor navadno. Pod zneskom, ki je zapisan z besedami, je na čeku prazen prostor, kamor se navadno zapiše ime in naslov osebe, ki naj ji čekovni urad izplača nakazani znesek. Pri blagajniškem čeku se pa ta prostor izpolni z debelo črto. Podpisan mora biti blagajniški ček ravno tako, kot vsak drug ček. Na blagajniškem čeku torej tisti, ki naj mu blagajna čekovnega urada izplača nakazani znesek, ne sme biti naveden z imenom. Zato izplača blagajna tak ček vsakomur, kdor ji ga priinese. Ona samo pregleda, če je ček pravilno izpolnjen in pravilno podpisan. Če je to v redu, ga izplača vsakemu, ki ga ji izroči, ne glede na to, ali je upravičen prevzeti denar ali ne. Ni pa treba, da mora tisti, ki ima v rokah blagajniški ček, sam iti po denar v blagajno čekovnega urada. Če želi, da se mu pošlje denar na dom, naj napiše na zadnjo stran čeka opombo: »Za plačilo v gotovini A. B. v C.« in pošlje ček po pošti ček. uradu v Ljubljani. Ta mu potem pošlje nakazani znesek po pošti s poštne prosto nakaznico. Če je pa tisti, ki ima v rokah blagajniški ček, tudi sam lastnik čekovnega računa, lahko napiše na zadnjo stran blagajniškega čeka: »Za pripis na čekovnem računu št. . . . A. B. v C.« in naj pošlje blagajniški ček poštne čekovnemu uradu v Ljubljani in ta mu bo ta znesek pripisal na njegovem računu in ga bo obvestil o tem z računskim izpiskom. Žiriranih čekov, to so blagajniški čeki, in katerih je pristavljen giro na korist kake določene osebe, blagajna poštnege čekovnega urada ne sprejema.

Ljubljanske novice.

lj Poziv! Mestni magistrat pozivlja vse trgovce, obrtna podjetja, urade itd., naj v petek, dne 13. junija 1919 svoj obrat med 16. in 18. uro ustavijo in svoje lokale zapro v očigled manifestaciunemu zborovanju zoper razkosanje naše domovine.

lj Izredna javna seja občinskega sveta bo v soboto, dne 14. junija 1919, ob 11. uri dopoldne v mestni dvorani. Dnevni red: Naznanilo predsedstva glede nameravane določitve mej slovenskega ozemlja proti severu in zapadu.

lj Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov in katoliško mladeniško društvo se udeleži korporativno in z zastavo srebrnega jubileja kršč. soc. delavske organizacije. V soboto zjutraj ob 6. uri bodo člani obeh društev pri sv. maši v cerkvi sv. Jakoba, ob pol 5. uri popoldne se zberó v Rokodelskem domu, odkoder gredo na pokopališče k Sv. Križu in v nedeljo se udeležijo slavnosti na Šmarni gori.

lj »Na smrt obsojeni«. Ljudski oder v Ljubljani uprizori za slavnostno delavsko predstavo v soboto dne 14. junija ob pol 9. uri zvečer Ksaver Meškovo trodejancko »Na smrt obsojeni«, sliko iz trpljenja koroskih Slovencev. Vstopnice se dobe v predprodaji v pisarni Ljudskega odra v Ljudskem domu, I. nadstr., zvečer od 6. do 8. ure.

lj Roditeljski sestanek na II. deški lj. šoli je bil dne 4. t. m. na Čojzovi cesti v natlačeno polni šolski sobi. Vidi se, da se ljudstvo zaveda, kako važno je vprašanje o vplivu alkohola na mladino. Predaval je o tej snovi šolski nadzornik g. dr. Mavr. Rus tako mikavno, poučno in prepričevalno, da so navzoči z največjo pazljivostjo sledili njegovim nad 1 in pol ure trajajočim izvajanjem, ki so bila zvezana s ponazorilom drastičnih slik iz življenja hudih alkoholikov. Opozarjal je na družinsko življenje, skvarjeno po alkoholiku, na razne življenjske prestopke in hudodelstva, ki se izvrše v pijanosti, na kaznilnice, blaznice, zlasti pa na duševno onemoglost otrok, ki uživajo alkohol sami, ali so imeli starše nezmerne alkoholike. Splošno mnenje njegovo je: mladina pred 18. letom naj ne uživa alkoholnih pijač, starši pa naj pazijo posebno, da sami ne zakrivijo otroških bolezni, ki so posledici zauživanja alkoholnih pijač. Gospodu predavatelju smo iz srca hvaležni za njegova navodila in pojasnila. Če omenjam, da sta poleg vsega domačega učiteljstva počastila ta sestanek višji šolski nadzornik g. Fr. Gabršek in župnik duh. svetnik č. g. J. Kalan, predsednik »Sv. vojske«, sklepam z željo, naj bi se taka prekorna predavanja vršila po vsej naši domovini.

lj Tečaj za učitelje na obrtnih nadaljevalnih šolah. Na državni obrtni šoli v Ljubljani se bo vršil od 18. avgusta do 6. septembra t. l. strokovni tečaj za izobraz-

bo učiteljev obrtno-trgovskih predmetov na obrtnih nadaljevalnih šolah. Prošnje za sprejem je poslati do 6. julija t. l. na ravnanstevstvo. Glede bližnjih podatkov se opozarja na razglas v uradnem listu deželne vlade za Slovenijo, štev. 104, z dne 11. junija.

lj Čevljarska zadruga v Ljubljani opozarja gg. člane, da 13. t. m. ob 16. uri popoldne ustavijo delo ter zapro svoje delavnice in trgovine zaradi važnosti shoda. — Karl Kordeš.

lj Umrli so v Ljubljani: Matevž Rožič, posestnik, 78 let. — Valentin Ravnikar, finančni nadkomisar v p., 74 let. — Alojzij Sitar, delavec, 18 let. — Milan Bojt, sin delavke, 3 leta. — Josip Zupan, posestnik, 60 let. — Ivan Tičar, zasebnik, 74 let. — Marija Kotar, mestna uboga, 71 let. — Jera Oblak, mestna uboga, 83 let. — Franciška Ciglarč, hči godbenika, 7 let. — Marija Dobnikar, posestnica, 77 let. — Uršula Keržič, zasebnica, 84 let. — Čik Marija, hišna posestnica, 80 let. — Marjana Podbregar, zasebnica, 75 let. — Marija Augusta Grohman, družabnica, 68 let. — Andrej Gorjanc, zidarski pomočnik, 53 let. — Helena Brezovar, dninarica, 70 let. Marija Ipavic, begunka, 66 let. — Marija Mencin, služkinja, 42 let. — P. Konstantin, Luser, irančičkan, 70 let.

lj Stanovanjska beda v Ljubljani. Dosti uradnikov in uslužbencev, zaposlenih v Ljubljani, ima svoje družine še v Trstu, ker za te niso mogli dosedaj najti v Ljubljani, oziroma v njeni okolici, stanovanja. Z regulacijo valute in Trstu, je pa to uslužbenstvo zašlo v skrajno kritičen denarni položaj, ker mora pošiljati družinam lire, za katere se mora v Ljubljani plačati po 3 K 70 v do 3 K 90 v. Ako pomislimo, da se mora sedaj v Trstu za stanovanje plačati toliko lir, kolikor preje kron in da to razmerje velja tudi za živila in druge potrebščine, tedaj si lahko vsak predstavlja, kakke žrtve zahteva obstoj teh družin, in svoje v Trstu kakor tudi v Ljubljani prešinja le ena misel in skrb, in ta je: na kak način dobiti stanovanja v Ljubljani. Ker pa ni sedaj v Ljubljani žalibog nikjer urada, kamor bi se prizadeti v tej stiski zamogli zateči, — in kar je v tem oziru obstoječih uradov, so vsi brez pozitivne vrednosti, — opozori se slavna vlada, oziroma poverjeništvu za socialno skrbstvo, da uveljavi vsaj v toliko svojo avtoriteto, da bi posredovalo, da se vsaj prva stanovanja, ki bodo sedaj v Ljubljani prazna, odkazejo v prvi vrsti uradnikom in uslužbencem, ki imajo svoje družine še v Trstu. Ni veliko teh, a vsi ti postanejo v kratkem žrtve obstoječih razmer. Vemo, da poverjeništvu za socialno skrbstvo ne more delati čudežev, zato opozarjamo tudi hišne posetnike na te razmere in jih prosimo, da jih upoštevajo in da dajejo v prvi vrsti tem revežem prazna stanovanja na razpolago.

Najnovejše.

PRAVNA FAKULTETA V SUBOTICI. (Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 12. junija. »Pravda« poroča, da namerava minister prosvete osnovati v Subotici pravno fakulteto.

HRVATSKO KOLO V OSJEKU SE JE RAZŠLO.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Zagreb, 12. junija. Na glavni skupščini Hrvatskega Kola v Osjeku dne 11. junija je bilo sklenjeno, da se Hrvatsko Kolo razide, ker se hoče en del priklopiti Starčevićevi stranki prava, drugi del pa ljudski stranki. Na občnem zboru hrvatske delniške tiskarne v Osjeku je bil izvoljen za člana upravnega odbora dr. Matija Belič, odvetnik v Djakovu, namesto dr. Papratoviča, ki se hoče odtegniti političnemu delovanju.

NOVI POVERJENIKI NA HRVATSKEM. (Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Zagreb, 12. junija. Te dni se pričakuje izpolnitev nekaterih resortov deželne vlade. Za poverjenika za uk in bogočastje bo imenovan vseučiliški profesor dr. Tukan, za poverjenika za socialno skrbstvo novinar Juraj Demetrovič, za poverjenika za obrt in industrijo inženir Haberman.

ARETIRAN FRANKOVEC.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Zagreb, 12. junija. Tukajšnjega sotrudnika frankovskega glasila »Hrvatske«, Dragotina Krvariča, je aretirala glavna vojna policija vsled nekijh izjav, ki so nasprotne interesom države.

OBSOJENI BOLGARSKI GENERAL.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) Solija, 12. junija. Bolgarsko vojno sodišče je obsodilo bivšega šefa bolgarskega generalnega štaba, generala Tantilova, zaradi poverjenja in tatvin na pet let ječe, degradacije in izgubo vseh državljanških časti.

ZAČASNA USTAVA.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.) m Belgrad, 12. junija. Dela za začasno ustavo so v ministrstvu za konstituantno in

izenačenje zakonov dogotovljena ter bo načrt ustave predložen narodnemu predstavništvu še v tekočem zasedanju.

Prosveta.

pr Knjižica »Sv. Ciril in Metod, slovanska blagovestnika« je pravkar izšla v tretji, predelani izdaji. Tako nam je »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« preskrbelo nov življenjski naših apostolov, ki ni več okrnjen od nemške cenzure. Pridejano je posebno poglavje o slovanskem bogoslužju. Knjižica stane 1 K 40 vin. Dobiva se v Jugoslovanski knjigarni in pri Ničmanu.

pr XIV. izvestje škofijske gimnazije v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano o šolskem letu 1918/19 je izšlo. Izvestje vsebuje letos samo šolska poročila, Obsega 28 strani.

Narodno gledališče.

Drama.

13. junija, petek, zaprto.
14. junija, sobota: Pelikan. — Abon. C 2/63.
15. junija, nedelja: Pelikan. — Abon. A 2/63.
16. junija, ponedeljek zaprto.
17. junija, torek: Listulca Bouborouthie. C 65.

Opera.

13. junija, petek zaprto.
14. junija, sobota: Madame Butterfly. — Abon. A 64.
15. junija, nedelja: Madame Favart. — (Obhajanje 100 letnice Offenbacha.) Izveu abonma.
16. junija, ponedeljek: Madame Butterfly. — Abon. B 64.
17. junija, torek zaprto.

Vestnik S. K. S. Z.

* Slov. kat. izobr. društvo v Ljubnem na Gorenjskem priredi v nedeljo dne 15. junija točno ob pol 4. popoldne predstavo »Mož je glava« (igra v treh dejanjih). K obilni udeležbi vabi odbor.

Gospodarske novice.

g Navodilo za uvoz iz Nemške Avstrije: Kdor je prosil za uvozno dovoljenje na podlagi kompenzacijske pogodbe z dne 22. marca, dobi od ljubljanske podružnice Centralne uprave za trg. promet dopis, s katerim se mu sporoča, v kaki vrednosti lahko uvaža na račun kompenzacijske pogodbe navedeno blago. S tem obvestilom se oglašajo osebno pri podružnici Centralne uprave ter dobi dopis D. O. Warenverkehrs-bureau in s tem pismom založi fakturno vrednost pri Jadranski banki v Ljubljani. Po založitvi denarja izpolni s potrdilom vplačila pri banki podružnica Centralne uprave zgornj navedeni dopis in na podlagi tako izpolnjenega dopisa zamore naročnik dobiti s posredovanjem D. O. Warenverkehrs-bureau blago od svojega dobavitelja.

g Uvoz iz Čehoslovaške. Centralna uprava za trgovački promet sa inostranstvom v Belgradu je sklenila 30. marca t. l. s Čehoslovaško republiko pogodbo, glasom katere nam Čehoslovaška dobavlja nastopne predmete: šipe, steklenino, porcelan, keramične proizvode, rotacijski papir, trgovski papir, tekstilno blago (sukno), konfekcijo, gonilno jermenje, mineralne barve, lake in kit, kemične proizvode, beli lim, poljedelsko orodje, kuhinjsko posodo, druge proizvode iz jekla, železa in drugih kovin, elektrotehnični material, poljedelske stroje, druge stroje in motorje. Trgovci, ki žele uvažati kateri predmet, morajo prijavit Centralni upravi za trg. z inozemstvom, podružnica v Ljubljani, vrsto in množino blaga, približno vrednost, po možnosti natančni naslov dobavitelja in obenem navesti, da bi se naj obračun izvršil v smislu dogovora z dne 30. marca 1919. Te vloge se naj vložijo takoj.

g Izvoz. Glasom naredbe št. 3046 ministrstva za trgovino, je izvoz suhih sliv, pekmeza, starega krompirja in suhega sadja prost. Tozadevne kolekovane prošnje naj se vložijo na podružnico Centralne uprave za trgovački promet sa inostranstvom v Ljubljani, ki bo izdajala za to blago potrebne izvoznice. Istotako naj se vse prošnje za prevoz raznega blaga v Čmurek, Radgono, Ljutomer ali tamošnje okolice, pošiljajo na podpisano podružnico.

Aprovizacija.

a Sol se nakazuje, dokler je še kaj v zalogi, izključno le v torkih od 8. do 11. ure dopoldne v mestni posvetovalnici. Brez legimitacije soli ni dobiti.

a Nakazila za moko naj si preskrbujejo peki v ponedeljkijh in petkih, trgovci pa v sredo in sobotah, vselej ob devetih dopoldne v mestni posvetovalnici. V nujnih slučajih izdajajo se nakazila vsak dan, izvzemši v torkih, od enajste do dvanajste ure dopoldne.

a Nakazovanje soli trgovcem. Ker je nemška sol že dospela v Ljubljano, se prodajalci sladkorja vabijo, da se zglase pri g. Jelačinu, trgovcu na Rimski cesti in sicer: iz I., II. in III. okraja dne 12. junija; iz IV., V. in VI. okraja dne 13. junija; iz VII. do X. okraja dne 14. junija.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani
priporoča:

Ali znaš? Zbirka najpotrebnejših molitev in kratek krščanski nauk. 15. pomno-

ženi natis. Cena 1 krono; založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Več let ni bilo dobiti te knjižice, ki se je sicer vedno rabila v velikih množinah. Poleg najpotrebnejših molitev obsega namreč tudi osnovne

pojme krščanskega nauka. Danes, ko ni dobiti katekizmov, je priporočati, da se zopet razširi ta knjižica, ki bo posebno pri šolskem pouku nadomeščala katekizem.

Dotična gospoda vojaka, katere sta sol že dospela v Ljubljano, se prodajalci sladkorja vabijo, da se zglase pri g. Jelačinu, trgovcu na Rimski cesti in sicer: iz I., II. in III. okraja dne 12. junija; iz IV., V. in VI. okraja dne 13. junija; iz VII. do X. okraja dne 14. junija.

Išče se strežnica. Opravila bi imela od pol 7. zjutraj do 10. ure dopoldne. Plača po dogovoru. Škofja ulica 7, I. nadst. desno. 3564

10 do 20.000 kron posojila išče podjeten obrtnik oziroma trgovec z dobro vpeljano trgovino. Blagohotna, resne ponudbe se prosijo vstopati do 18. t. m. na naslov: Značajen 35, Ljubljana, poštneležeče. 3566

Gumi za kolesa in cepljenje trte, na pristno blago, kupuje v vsaki množini Stjepan Jusić, Zagreb, Petrinjska ulica 22. Osebnost ponudbe Sv. Petra cesta 2 pri hišniku.

Nova dvonad- **vila** z vrtno v Spodnji stropna hiša Šiški se proda. Več se izve v gostilni pri „Zvezdi“ v Sp. Šiški.

Drva, bukova in mehka se kupijo v vsaki množini. Cenjene ponudbe pod „Drva“ na I. Jugoslovanski anončni in informativni zavod Beseljak & Rožana, Ljubljana, Frančevo nabrožje štev. 5.

Popravila žepnih ur in zlatnine sprejme: F. ČUDEN SIN — 3246 nasproti glavne pošte v Ljubljani.

Tropine za krmo živini, izborne tudi zano konjem ima naprodaj po 40 vin. kg Sever & Komp., Ljubljana. Vzorce pošljemo na zahtevo zastoj.

Drva, meterska, žagana in cepljena se dobijo v Kolodvorski ulici št. 31.

Odvetniški kandidati išče pravico s substat. pravico. Pisane ponudbe pod šifro „Koncipient“ 3535 na upravništvo „SLOVENCA“.

Proda se gradič ob Kolpi, 18 km od Črnomlja. Lepe kleti, krasen razgled na Hrvatsko. Naslov pove iz prijaznosti upravništvo pod štev. 3544.

Resna ženitna ponudba. Inteligentna, izkušena, dobro situirana vdova brez otrok, v 37. letu, vajena vseh del dobre in skrbne gospodinjice, želi seznaniti v svrhu takojšnje močivne z gospodom trgovcem, obrtnikom in posestnikom. — Samo resne ponudbe, event. s sliko, pod „Skrbna gospodinja“ na upravo lista. 3545

Resna ženitna ponudba. Izobražen kmetskih staršev, 30 let star, 12000 K premoženja, podjeten, nadarjen za trgovino, gostilno, veselje do kmetije, se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospodino ali vdovo 18. do 30. leta, ki bi imela posestvo, gostilno ali trgovino. Biti mora mirnega značaja, dobre srca, varčna in poštena. Cenj. ponudbe s sliko na upravo „Slov.“ pod „Tajnost“ 3544.

Zahvala.

Za vse blage dokaze
sočutja povodom smrti
našega očeta, gospoda

Janeza Tičar

izražamo tem potom pri-
srčno zahvalo.

Rodbina Tičar
in šusteršič.

3562

Zahvala.

Za vso tolažbo, sožalje in zadnje spremstvo povodom
smrti naše predrage mame, gospe

MARIJE ČIK

hišne posestnice

izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo.

3546

Ljubljana, dne 11. junija 1919.

Žalujejoči ostali.

Vabilo.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

tem potom ponovno vabi vse gg. upravnega odbora, katerim so se vabila na X. sejo, katere se vrši 16. junija ob 15. uri v sejni dvorani „Ljudske posojilnice“, že odposlala, da se blagovolijo sigurno udeležiti seje, da ne bi bila nesklepčna, ker je več gg. upravnega odbora iz okupacijskega ozemlja in v Beogradu, kateri se ne bodo mogli seje udeležiti.

Ravnateljstvo.

Vabilo

na

letni redni občni zbor

gostilničarske zadruga na Bledu
ki se vrši v nedeljo, dne 15. junija 1919 ob 3. uri popoldne (ob 15. uri) v hotelu „Triglav“ na Bledu.

Dnevni red:
1. nagovor, 2. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, 3. letno poročilo o delovanju v letih 1915—18, 4. proračun za leto 1919, 5. volitev novega odbora za leto 1919, 6. razni predlogi in nasveti.

Zadruga gostilničarjev itd. na Bledu.
Jakob Peterzel, načelnik. 3550

Opr. št. 795. Ljubljana, dne 7. VI. 1919.

SVARILO

delavcem vseh kategorij.

Vsled neurejenih gospodarskih in prometnih prilik vlada v Beogradu in na ozemlju kraljevine Srbije veliko pomanjkanje dela in nezaposlenost delavskih sil. Delavci vseh kategorij, ki hodijo brez izrecnega poziva v Beograd za delom, potrošijo vsled velike draginje v kratkem vse svoje prihranke in se izpostavljajo največji bedi. Svarimo delavstvo vseh kategorij pred obhajanjem v Beograd ali v Srbijo, če nimajo delo nakazano od podružnice državne posredovalnice v Ljubljani, Mariboru in Strnišču pri Ptuj.

Kdor se samolastno poda v Beograd ali v Srbijo ima nositi sam vse posledice.

Deželna vlada za Slovenijo,
oddelek za socialno skrbstvo.

Odprodaja ovac.

Zaradi pomanjkanja pastirja se odda pri Jurju Jaklič-u, trgovcu in posestniku v Črnomlju 50 letošnjih ovac za rejo prav po ugodnih cenah. 3565

Proda se dobro **pisalni stroj „Hamond“** ohranjen za vidno pisavo. Cenjene ponudbe na upravo tega lista pod „Hamond“.

Sveža jajca

nudim po 65 vinarjev komad. Ed. Suppanz, Pristava, Slovensko štajersko.

Priporočam:

žepne svetilke, baterije in
karbidne svetilke

KARBID

475

zdrobljen, finejšje vrste za sobne svetilke, ter različne gorilice, nadalje vsakovrstne vžigalnike granate in ploščnate, ter kamenčke i. dr.

Ignacij Vok

trgovina s šivalnimi stroji in kolesi
Ljubljana, Sodna ulica 7.

Krepak učenec iz poštene sprejme v trgovino

Josip Osolin, Laški trg.

Upognjeno pohištvo

je zopet začela izdelovati
Tovarna lesnih izdelkov in upognjenega pohištva

I. Bahovec nasl.

Duplica — Kamnik

Kompletne opreme za hotele, gostilne, kavarne, zavode, dvorane i. dr. Založniki in trgovci dobe poseben popust.

2179

Kupim po najvišji ceni vsake množine
cimenta in strojnega olja.

Ponudbe: Cement, pošt. ležeče Kranj.

Trdovratne in najhujše

bolečine v boku

v križu, trganje v udih, bolečine v ledju in zbadanje v prsih odstranjuje Fellerjev zdravno preizkušeni

Elsa-fluid

6 dvojnatih ali 2 spec. steklen. 24 K. — Pri zgagi in žolčnih krčih, napetosti, hemoroidah itd. jemljimo Fellerjeve odvajalne rabarbare

Elsa-kroglice

6 škatlic 12 K. Edino pristne pri lekar-
narju E. V. Feller, Stubica, Elza trg 134 Hrv. Zag.). Omot in pošt. se računa posebej najceneje. Kdor naroči več obremen, mnogo prihrani. IV

Ovojni papir

rujave barve v velikem formatu v celih polah, se odda v večji množini. Naslove reflektantov sprejema uprava „Slovenca“ pod šifro „Ovojni“.

St. 51. Britev

z jako finim rezilom, že brušena kar za rabo. Cene K 6-25, K 9-10, K 13-50.

— Zahtevajte veliki cenik z več nego 1000 slikami, brezplačno. —

E. LUNA, Maribor št. 75.

III PREPRODAJALCI III

Kremo za čevlje, vazelino za čevlje, cigaretni papir, cigaretno tulčico, pisemski papir v mapah, fino toaletno milo in drugo blago dobite pri **MAHLER & OPLATKA**, agenturni i. komisijni posao, Zagreb, Jelačićev trg 28 poleg Narodne kavarne.

Miši, podgane, stenice, ščurki.

in vsa golazen mora poginiti, ako porablja moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim mišim K 1, za podgane in miši K 2, za ščurke K 3, tinktura za stenice K 4, uničevalo molov K 5, prašek proti mršom K 6, in K 7, tinktura proti nšem pri ljudeh K 8, mazilo za uši pri živini K 9, prašek za uši v obleki in perilu K 10, tinktura za bolhe pri psech K 11, tinktura proti mršom na sadju in zelenjavi (uničeval rastlin) K 12. Prašek proti mraviljam K 13. — Pokilila po povzetju Zavod za eksport. M. Jünker, Zagreb 39., Petrinjska ulica 3. Trgovcem pri večjem odjemu popust.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvorno zakonito zajamčeno „Skaboform“ mazilo. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček 4 K, veliki lonček 6 K, porcija za rodbino 15 K. Zaloga za Ljubljano in okolice: Lekarna pri silem jeleni, Ljubljana, Maršini trg. Pazite na varstveno znamko „Skaboform“!

Naročajte „Slovenca“!

Razkrinkani Habsburžani!

Senzacijelna knjiga

„MOJA PRETEKLOST“

od grofice Larischeve, nečakinje cesarice Elizabete, je izliša ravno kar v slovenskem prevodu v založbi „UMETNIŠKE PROPAGANDE“, Ljubljana, Sodna ulica 5, kjer se od četrta naprej tudi dobi. Predzaznamba naročil istotam.

PRIPOMBA: Predleža knjiga je brez vsake literarne cene. Paž pa svedoči — pisana od nečakinje cesarice — ne samo o njeni moralni revščini, ampak o popolni propalosti krogov do nedavna najvišjih. Smatramo jo le kot dobro sredstvo, da se iztrebijo zadnje sledi spoštovanja do Habsburžanov pri nas, zaradi tega ta izdaja.

Več spretnih mizarjev

v trajno delo in nekaj

3555

strojnih ključavničarjev

večjih popravil na transmisijah strojih za obdelovanje lesa in za montažna dela sprejme tovarna I. BAHOVEC nasledniki, Duplica, Kamnik.

PONUĐIMO štiri vagone lepega izbranega

KROMPIRJA

za takojšnjo poslatev.

3551

Vprašanja na: Našičko parno žago, Gjurgjenovac.

MLEKARSKA ZVEZA

MLEKO

prodaja v svojih lastnih prostorih sveže pasterizirano

po izdatno znižani ceni.

3552

Nadalje prodaja na trgu sveže mlečne izdelke, kakor: la. čajno maslo, skuto, smetano in trapistovski sir po zmernih dnevnih cenah.

GALICE

več vagonov se proda

proti takojšnjemu prevzetju. — Naslov pove uprava „Slovenca“ pod štev. 3553.

Razglas.

3557

Uprava provijanture dravske divizijske oblasti bo razprodala 102 su-
rovi, osoljeni goveji koži. Drazba se vrši dne 14. junija 1919 ob 9. uri dopoldne na dvorišču vojaške klavnice ob Mesarski cesti (nasproti mestne klavnice).

Mestni magistrat ljubljanski, dne 11. junija 1919.

Blejsko jezero, Bled-Gorenjsko. Hotel Malnar in hotel Triglav.

priporočata svoje lepe, na novo opremljene sobe.

Električna razsvetljava! Izborna in zadostna

prehrana! Lastna jezerska kopališča in čolni.

Zmerne cene!

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta štev. 6

obrestuje hranilne vloge po čistih

2%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica in je imela koncem marca 1919 nad 40 milijonov kron vlog in nad 1 milijon enstotisoč kron rezervnih zakladov.

Posojila se dovoljujejo po 4 do 5%.

Ljudska posojilnica stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.

Javna dražba

raznega kmetijskega orodja in strojev za spraviljanje sena, plugov, vozov, kočij, sani, tehtnic itd. se vrši v ponedeljek dne 16. junija t. l. v žrebčarni na Selu pri Ljubljani.

Dražba se prične ob 10. uri dopoldne.

Poverjenišvo za kmetijsko deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani,

dne 7. junija 1919.

3532

Načelnik: prolat Kalan l. r.

Daruvar

Mineralno in blatno kopališče.

Radioaktivni topli izvori. Najuspešnejše zdravljenje: reumatizma, ischiasa, posledic raznih bolezni, ženskih bolezni, slabokrvnosti in splošne slabosti.

Slavonija, postaja juž. žel.

Ugodno letovišče.

Dobra oskrba.

Celo leto otvoreno. Glavna sezona od maja do septembra.